

Isitiyao ngiboro ngulu a ikoku angini engale ikwaani?

Ngidwe ngulu	Akirot ngina isimujere ejok	Akitatamet			
angila-pyo 0–6	Litanito ngidwe ngulumangan ngakile bon alootooma ngilapyo 6 ngulu erai Akecekimuj, ngakipi, ka erai ekiteo. Eringa ngakookes angidwe nyiyatakinna mati kedol ngilapyo 6. Ikoku nginicici ngini egeunio ainanakin ngamuja eringa edit inges ngini emina adyakanakin, ka nabo inges ngini iryamuni iyong epalag akuwan akilo ikoku ngini itanakita alolapyo angulu 6.	Kiryamu iyong ikoku ngini ilwasi ka kiboboni dang anginapaaran, inges atemar eryamunit ikoku ngakile nguna iyatakina, tar kigworikoku nooi. Torubak itanaki naparan ka nakwaare ngrawa 6-8 alootooma apeikuwar. Itemokino atatoto kimujete ngamuja nguna edolito 2 anginakolongit ikotere kitanyata ngidwe. Einakini akimuj ngina iyatakina ngin atatoto agogong ka ngikup. Eryamunete ngidwe ngulucicik ajokis ngina angakile, ajokis a euji, ajokis angakipi, ka eryamunete ekiteo ngolo itemokino anakile atoto keng. Akilo ainakin ikoku ikongina, inak totokeng tonaku ikoku.			
angila-pyo 6–9	Ani enangi ikoku ngilapyo 6, kuitana ngidwe ngamuja ngace nguna ingarakineti ngawat kec nginapak enakyata. kisimuj ikonikoku ngamuja nguna gelegela (toripik abuk ngina itatamere) ikotere topoloo ikoku ejik. Ani alorwa angulu iboyooto ngidwe ka tongolengoleete ejok ecamito ngawat kec ngamuja ngace akigang ikes.	Kisimujete ngidwe ngulu edeparito ngikaru 6, mono eringa nyenaka. Ikotere topatana ikes akimuj ngolosaa einakinere akimuj. Ikotere toyenikis anyaka ka akilikonor akimuj. Togeu mono angakijikoi 2 kadyo kiyatak akisimuj ngakijikoi 6-9 angololap ikwa ngina igiririte loboro ngulu kisimujet.	Ani epoloe ikoku kaapei ka akeekook dang, itemokino kisimujetei anginapak akimuj ngina iyatakina. Kisimuj anginakolongit ngamuja 3 ngunagelegela apeipaaran ka kisimuj ngamuja ngunace dang 1-2. Ejok nabo erai keinakin ngidwe arunget ngina nyangarengan titir, ka dang erai keinakin ngamuja ngace nguna abobok.	Edit akook a ikoku ka ilelebun atipei. Angun, iitana kisimujetei ngamuja ngua idikito ka inanakinetei dang euji ngolo ataronon ngsaae ngulu alalak alootooma apaaran. Akimuj ngina idongit nakijiko erai akimuj ngina idikit itemokino ikoku. Togeu anamuja anguna isidikitoi alokal, ka euji dang ngolo ataronon.	
angila-pyo 9-12	Einanakini akimuj ngidwe ngikup ngulu epolooto, tosyometa ka tobolyaata. Ani kemam nyetirokunete, idongete epalag, emam ngikup ngulu itemokino. Ingaranakinet ngamuja ngunagelegela ngidwe alorotin angulu gelegela. Ikwa, ngamuja nguna angibaren—aking, ngakile ka ngabe — itogogonete ngamori ka akuwan ka itojiyete ngidekesyo. Aso nabo ngidyas ka ngaraito einakinete akuwan ebitamin ngolo iitana ka isingarakini akuwan akitoji ngidekesyo. Ejok robo erai kenyamete ngidwe ngamuja ngun ikotere toryamuniata ngajokisia ngun daadang.	Kisimuj ikoku akitodol ngilapyo 9-12 ikwa ngina idodiunitere aloboro angulu a ikoku angini engale. Ani eringa ngidwe egeunete akimuj (alolapyo a 6) nyimujete mono akimuj ngina alalan. Itemokino ngikaurunak kisimujete ngidwe ejok ka inanakinete akimuj ngina itemokino ikes paka todolyo apak ngina egeuniata ikes dang bon akimuj ejok.	Kisimuj anginakolongit ngamuja 2-3 nguna gelegela apeipaaran ka kisimuj ngarwa 3-4 apeipaaran. Ejok nabo erai keinakin ngidwe arunget ngina nyangarengan titir, ka dang erai keinakin ngamuja ngace nguna abobok. Totamunite ebe kimujete ngidwe ngamuja nguna edolito 4 alootooma ngamuja 6.	Akimuj ngina iguritoi ejok ngina edpedori ikoku akinyam ejok. Akimuj ngina idongit nakijiko erai akimuj ngina idikit itemokino nikoku.	
angila-pyo 12-23	Epedorete ngidwe ngulu apolounok akimuj bon — tolimokinete ikes kimujete bon! Acepak irukauni iyong atemar erataka ngidwe ka eyayete apak ngina aoyan eringa imujete. Emam nyerono nait etete ikes dang aanyun ekimuje ngolo ajokon.	Kisimuj ikoku akitodol ngilapyo 9-12 ikwa ngina idodiunitere aloboro angulu a ikoku angini engale. Nyireanakini ngidwe akimuj. Erai pa kemunya ikoku akimuj, itemokino ngitunga a ekal toropa akimuj ka kiaarae ngidisae paka tomunya ilope esa ngolo enyama nabo akoro. Ani keya akimuj ngisaae ngulu alalak nyenama nabo ikoku tobuko.	Kisimuj ikoku ngamuja nguna gelegela alore nguna edolito 4-6. Itemokino ngidwe ngulu angilapyo angul kimujete karwa 5 anginakolongit (ngarwa 3 ka ngamuja ngace 2) Torubak itanaki.	Akimuj ngina iguritoi ejok ngina edpedori ikoku akinyam ejok. Einakinio tar akimuj ngina iguritoi ejok ka euji. Akimuj ngina idongit nakijiko erai akimuj ngina idikit itemokino nikoku..	

NGIBORO NGULU A IKOKU ANGINI ENGALE

Nyo isitiyaere ngiboro a ikoku angini engale?

Erai kemam akimuj ngina ajokan ka kemam akiricuno alotooma ngikaru ngiarei ngulu esyaunak anakiyar a ikoku, epoloete ngidwe pa esubakina ngatameta ka ekudyoko ngikup. Nyepedorete ngakiloi dang akiyatakin kaapei ka apol kidyaama ikwa ngina iitanitere ka ani alosukul ikes ca ngulu nyepedorito akisyom ejok. Anapakyo angace, nyedaun ngatyokisyo ngun alokaru angice. Inges atemar, ingarakinete nu ikoku anapol ikwa, akimuj anginapaaran, ekabila ka akimuj.

Nyo erai ngiboro a ikoku angini engale?

Esubunitae ngiboro ngul erai ngulu angidwe angulu angilapyo 6-23 ikotere torukauniata ngamuja nguna itemokino nginapak imujiata ikes ikotere akuwan topoloo. Erai ngiboro ngul:

1

Asaani ngina angilaino ka ngipicae ngulu itoodiunito ngilapyo ngulu emaikina kisimujere ikoku ka ngakiloi angidwe angulu egelegela alolapyo 1: 6-9 , 9-12 , 12-23.

2

Akijiko ngina ipimuneneere/akimuj ngina angilapyo a ikoku ka ngamuja ngace nguna einakinio ikoku. Erai pa kebukor akimuj anakijiko, inges atemar idikit ejok ka itemokin ikoku akimuj ka einakini ngikup.

3

Akad ngina angipicae angulu kisirworet ngina eya ngipicae ngulu irokunitere etic ngol nginapak isitiyaere ngiboro ngulukimujet aryamunia akimuj ngina itemokino. Ngirotin ngulu gelegela ngulu isimujere ikoku ngini cici, ka ekilose ngakan ejok/asubanakin ngakipi nguna asegak.

Kimuj ngamuja nguna edolito ngikabilae 4 anginakolongit

Kilotan ngakan ke esabuni

Kisitiya ngakan asubanakinia akimuj

Kilotan asaani ka akijiko nginapak edau akisitiya

¹ Etyae ka akimuj logo ka epite ngolo einanakinere akimuj inges etupitae ikwa ngina elimunitor UNICEF ekaru 2006 anabuk angina icriticere ngidwe ngulu manang ka ngulu cicik. Etyae ka akimuj ipimunitae iriyan ka etyae ka akimuj angina enyamete ngidwe ngulu emam ngace ka itemokino lolapyo kec ikwana: ngilapyo 6-8 epolok - 125 ml (kimuj ngarwa: 2 apeipaaran), ngilapyo 9-12 epolok- 150 ml (kimuj ngarwa: 3 apeipaaran ka, ngulu angilapyo a 12-23 ngimilya- 250 ml (kimuj ngarwa 3 apeipaaran).